

สรุปผลการดำเนินงาน

การดำเนินงาน โครงการพัฒนาศักยภาพของเครือข่ายวิจัยการศึกษาประจำปีงบประมาณ 2554 มีวัตถุประสงค์ 2 ประการ คือ 1) เพื่อจัดประชุมสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายวิจัยการศึกษา จำนวน 12 แม่ข่าย เพื่อสร้างความความเข้าใจเกี่ยวกับทิศทางการส่งเสริมการวิจัยเพื่อรองรับการปฏิรูป การศึกษารอบที่ 2 และกำหนดแนวทางการดำเนินงานของเครือข่ายวิจัยการศึกษา และ 2) เพื่อรวบรวม และจัดทำฐานข้อมูลกิจกรรมส่งเสริมการวิจัยและผลงานวิจัยปี 2550 – 2554 ของเครือข่ายวิจัย การศึกษา ผลการดำเนินงานสรุปได้ดังนี้

1. ผลการประชุมสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายวิจัยการศึกษา จำนวน 12 แม่ข่าย สรุปได้ดังนี้ การประชุมสถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายวิจัยการศึกษามีผู้แทนเครือข่ายวิจัยการศึกษาเข้าร่วมประชุม 11 แม่ข่าย ข้อสรุปที่ได้จากการประชุมสรุปได้ดังนี้

1.1 การวางระบบประสานงานระหว่างเครือข่ายวิจัยการศึกษาในการดำเนินงานของ เครือข่ายวิจัยการศึกษาในอนาคต

1.1.1 การผลิตงานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ของเครือข่ายวิจัยการศึกษา ควรผลิต งานวิจัยเพื่อสร้างองค์ความรู้ให้สอดคล้องกับแผนนำทางการวิจัยการศึกษา 2553-2562 ซึ่งในแผนนำ ทางมีกลยุทธ์และแผนงานวิจัย/โครงการวิจัย ที่สำคัญ 4 กลยุทธ์ คือ

กลยุทธ์ที่ 1 การวิจัยด้านการพัฒนาคุณภาพคนและสังคมไทย มีแผนงานวิจัยที่ สำคัญ คือ

1.1 การวิจัยและพัฒนาด้านการนำปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาเป็นแนวทางในการ จัด การศึกษา

1.2 การพัฒนาคุณภาพชีวิตและการทำประโยชน์ของผู้สูงอายุ

1.3 การวิจัยและพัฒนาเครือข่ายการเรียนรู้

กลยุทธ์ที่ 2 การวิจัยด้านระบบการศึกษาที่มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ มีแผนงาน วิจัยที่สำคัญ คือ

2.1 การพัฒนาการศึกษาปฐมวัย

2.2 การพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน

2.3 การพัฒนาการอาชีวศึกษา

2.4 การพัฒนาการอุดมศึกษา

2.5 การพัฒนาการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย

2.6 การวิจัยและพัฒนาด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน

2.7 การพัฒนาผลการเรียนรู้ และคุณลักษณะผู้เรียน

2.8 การผลิตและการพัฒนาครู อาจารย์และบุคลากร

2.9 การผลิตและการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา

2.10 การพัฒนาสถานศึกษา

2.11 การเสริมสร้างความเข้มแข็งของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

2.12 การปฏิรูปทรัพยากรและการลงทุนเพื่อการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 3 การวิจัยด้านความสัมพันธ์ระหว่างระบบการศึกษากับระบบเศรษฐกิจ

สังคมการเมืองและวัฒนธรรม มีแผนงานวิจัยที่สำคัญ คือ

3.1 การพัฒนาคนไทยโดยความร่วมมือกับครอบครัวและชุมชน

3.1 การพัฒนาการศึกษาเพื่อความมั่นคงและประเดิมกฎหมายเกี่ยวข้องกับการ

ปฏิรูปการศึกษา

กลยุทธ์ที่ 4 การวิจัยระบบการบริหารจัดการงานวิจัย มีแผนงานวิจัยที่สำคัญ คือ

4.1 การพัฒนาระบบการบริหารจัดการงานวิจัยการศึกษา

4.2 การวิจัยด้านผลการบริหารจัดการงานวิจัยการศึกษา

4.2.1 วาระวิจัยแห่งชาติสาขาการศึกษา

4.2.2 การผลิตงานวิจัยการศึกษา

4.2.3 การเผยแพร่และการใช้ประโยชน์งานวิจัย

4.2.4 การสร้าง/พัฒนาการผลิตและการพัฒนาศักยภาพนักวิจัย

4.2.5 การพัฒนาเครือข่ายวิจัยการศึกษา

1.1.2 กลยุทธ์การพัฒนาเครือข่ายวิจัยการศึกษาในระดับประเทศ และระดับ

ภูมิภาคแม่ข่าย 12 แม่ข่าย ควรดำเนินการสรุปได้ดังนี้

1) การจัดให้มีการประชุมแม่ข่ายวิจัยการศึกษาเป็นประจำอย่างค่อเนื่องปีละ

1 ครั้ง

2) จัดให้มีการทำจดหมายข่าวเกี่ยวกับสมาชิกเครือข่ายวิจัยการศึกษาเพื่อใช้

เป็นเวทีในการแจ้งข่าวสารและแลกเปลี่ยนเรียนรู้

3) ผลักดันให้เครือข่ายวิจัยการศึกษาเป็นภารกิจหนึ่งของคณะครุศาสตร์/

ศึกษาศาสตร์

4) จัดให้มีการนำเสนอผลงานวิจัยของสมาชิกเครือข่ายเป็นประจำอย่าง

ค่อเนื่องเช่น จัดปีละ 1 ครั้ง ในการนำเสนอผลงานวิจัยของสมาชิกเครือข่าย เพื่อเป็นเวทีในการ

แลกเปลี่ยนเรียนรู้

1.1.3 การวางแผนระบบฐานข้อมูลและการบริหารจัดการระบบฐานข้อมูล

ของแม่ข่าย

แม่ข่ายวิจัยควรจัดทำระบบฐานข้อมูลของแม่ข่ายแต่ละแม่ข่ายเพื่อเป็นการรวบรวมผลงานส่งเสริมการวิจัย และผลงานวิจัยของสมาชิกเครือข่ายวิจัย และนำระบบ IT เข้ามาช่วยในการพัฒนาฐานข้อมูลของแม่ข่าย เพื่อให้ง่ายและสะดวกต่อการสืบค้นและเป็นแหล่งข้อมูลในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของสมาชิกเครือข่ายวิจัยการศึกษา

1.2 การจัดทำฐานข้อมูลกิจกรรมส่งเสริมการวิจัยและผลงานวิจัยปี 2550-2554 ของเครือข่ายวิจัยการศึกษา

1.2.1 กิจกรรมส่งเสริมการวิจัยของแม่ข่ายวิจัยการศึกษามีกิจกรรมดังนี้ คือ

1) การพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษา ในด้านการวิจัยโดยการจัดอบรม

2) กิจกรรมการนำเสนอผลงานวิจัยของสมาชิกเครือข่าย

3) การปฏิบัติทำวิจัยร่วมกับคณาจารย์ของคณะศึกษาศาสตร์

4) การศึกษาดูงานสถานศึกษาที่มีผลงานวิจัยดี

5) การเสวนาในเรื่องการวิจัยและการนำผลการวิจัยไปใช้

6) การบรรยายให้ความรู้ด้านการวิจัย

1.2.2 การจัดทำฐานข้อมูล กิจกรรมส่งเสริมการวิจัยและผลงานวิจัยปี 2550 - 2554 ของเครือข่ายวิจัย ควรประกอบด้วยเนื้อหาสาระในเรื่อง 1) ชื่อกิจกรรม/ชื่อโครงการวิจัย 2) ชื่อผู้วิจัย 3) วัตถุประสงค์ของกิจกรรม/วัตถุประสงค์ของการวิจัย และ 4) ผลงานวิจัย หรือผลการดำเนินงาน

2. ผลการรวบรวมข้อมูลและจัดทำฐานข้อมูลกิจกรรมส่งเสริมการวิจัยและผลงานวิจัยปี 2550 - 2554 ของเครือข่ายวิจัยการศึกษา ได้ฐานข้อมูลกิจกรรมส่งเสริมการวิจัยและผลงานวิจัยปี 2550 - 2554 ของเครือข่ายวิจัยการศึกษาและได้โปรแกรมการใช้งานฐานข้อมูลที่อยู่ในเว็บไซต์ชื่อว่า <https://sites.google.com/site/edresnetwork/home> เมนูการใช้งานโปรแกรมฐานข้อมูล ประกอบด้วย เมนูหลัก เมนูคณะกรรมการสภาวิจัยแห่งชาติ สาขาการศึกษา เมนูความเป็นมาและวัตถุประสงค์ของเครือข่ายวิจัยการศึกษา เมนูเครือข่ายวิจัยระดับภูมิภาค เมนูผลงานวิจัยและผลการส่งเสริมการวิจัยปี 2550-2554 ของเครือข่ายวิจัยการศึกษา จำนวน 11 แม่ข่าย ประกอบด้วย

1) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาฬเหนือตอนบน: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

2) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาฬเหนือตอนล่าง: มหาวิทยาลัยนเรศวร

3) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาฬตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน: มหาวิทยาลัยขอนแก่น

4) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาฬตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง กลุ่มที่ 1: มหาวิทยาลัยราชภัฏบุรีรัมย์

5) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาฬตะวันออกเฉียงเหนือ ตอนล่าง กลุ่มที่ 2 : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี

- 6) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาตตะวันตก: มหาวิทยาลัยบูรพา
- 7) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาตใต้ตอนบน: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
- 8) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาตใต้ตอนล่าง: มหาวิทยาลัยทักษิณ
- 9) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาตกลางตอนบน: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- 10) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาตกลางตอนล่าง กลุ่มที่ 1 : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- 11) เครือข่ายวิจัยการศึกษากาตกรุงเทพมหานครและกาตกลางตอนล่าง กลุ่มที่ 2 :

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการส่งเสริมการวิจัยและผลงานวิจัยที่นำเสนอในฐานะข้อมูลมีสาระสำคัญ ประกอบด้วย ชื่อเรื่องวิจัย/ชื่อกิจกรรม ชื่อผู้วิจัย วัตถุประสงค์ของการวิจัย/วัตถุประสงค์ของกิจกรรม และผลงานวิจัยหรือผลการดำเนินงาน

2.1 ผลงานวิจัยของเครือข่ายวิจัยการศึกษาปี 2550 – 2554 ที่ทุกแม่ข่ายทำวิจัยเหมือนกันมี 3 เรื่อง คือ 1) กลยุทธ์การยกระดับคุณภาพการศึกษาโดยเครือข่ายวิจัยการศึกษา 2) กลยุทธ์การพัฒนาและขับเคลื่อนการพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนโดยใช้เครือข่ายวิจัยการศึกษา และ 3) การพัฒนาครูและนักเรียนโดยใช้เครือข่ายวิจัยการศึกษา สำหรับผลงานวิจัยเรื่องอื่นๆ ของเครือข่ายวิจัยการศึกษา ส่วนมากเครือข่ายวิจัยการศึกษาทำวิจัยเพื่อพัฒนาครูและนักเรียน

2.2 กิจกรรมส่งเสริมการวิจัยของเครือข่ายวิจัยการศึกษาปี 2550 – 2554 ประกอบด้วย กิจกรรมการประชุมวิชาการเครือข่ายวิจัยการศึกษาระดับภูมิภาคและระดับจังหวัด การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิจัยทางการศึกษา การประชุมสัมมนาการดำเนินงานเครือข่ายวิจัยการศึกษา การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยของเครือข่ายวิจัยการศึกษา การเสวนาในเรื่องการวิจัยและการนำเสนอผลการวิจัยไปใช้ การฝึกอบรมพัฒนาครูนักวิจัย การศึกษาดูงาน เป็นต้น

ข้อเสนอแนะเชิงนโยบายในการพัฒนาศักยภาพการดำเนินการเครือข่ายวิจัยการศึกษา

1. ควรมีการนำฐานข้อมูลไปใช้ในการกำหนดทิศทางของแผนการพัฒนาวิจัยด้านการศึกษา ในด้าน 1) การจัดกลุ่มนักวิจัย ตามความเชี่ยวชาญและประสบการณ์ เพื่อเป็นพี่เลี้ยงในพื้นที่สำหรับพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยของครู คณาจารย์ ผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาในเครือข่ายวิจัยทางการศึกษา 2) การวิเคราะห์ห่อภิมาณ (Meta analysis) ผลงานวิจัยที่มีอยู่เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษา 3) การกำหนดทิศทางวิจัยที่สอดคล้องกับสภาพความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการจัดการศึกษาในพื้นที่เป้าหมาย และสอดคล้องกับแผนนำทางด้านการวิจัยทางการศึกษา โดยมีเครือข่ายวิจัยทางการศึกษาเป็นแกนนำ ด้วยการประสานความร่วมมือระหว่างหน่วยงาน องค์กรที่เกี่ยวข้องด้านการศึกษาในพื้นที่

2. รัฐควรกำหนดนโยบายอย่างชัดเจนในการพัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาในการทำวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียน โดยใช้เครือข่ายวิจัยการศึกษา พร้อมทั้งสนับสนุนงบประมาณเพื่อใช้ในการดำเนินการอย่างเป็นรูปธรรม

3. ควรจัดทำโครงการพัฒนาศักยภาพเครือข่ายวิจัยการศึกษาเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง โดยจัดทำเป็นแผนการจัดโครงการประชุมวิชาการเครือข่ายวิจัยการศึกษาระดับภูมิภาค ในระยะยาวให้มีระยะเวลาดำเนินงานที่ชัดเจน อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง เพื่อให้มีการขยายขอบเขตการเผยแพร่ผลงานวิจัยให้ครอบคลุมการจัดการศึกษาทุกระดับ

4. ควรสนับสนุนงบประมาณให้มีโครงการประชุมวิชาการเครือข่ายวิจัยการศึกษาระดับจังหวัด อย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ครู ศึกษานิเทศก์ และบุคลากรทางการศึกษาในพื้นที่ได้มีโอกาสในการพัฒนาด้านการวิจัย ได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้และมีส่วนร่วมในเครือข่ายการวิจัยการศึกษาอย่างทั่วถึง และเป็นกลไกในการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาของประเทศต่อไป

5. ควรสนับสนุนงบประมาณเพื่อพัฒนาศักยภาพด้านการวิจัยและพัฒนาแก่สมาชิกเครือข่าย การวิจัยทางการศึกษาทุกระดับต่อไป รวมทั้งให้มีการร่วมมือร่วมพลังระหว่างสมาชิกเครือข่ายวิจัยทางการศึกษาทั้งในระดับภูมิภาคและระดับจังหวัดอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เครือข่ายวิจัยการศึกษาเป็นกลไกสำคัญในการขับเคลื่อนการวิจัยและพัฒนาทางการศึกษาของประเทศ

6. สนับสนุนการสร้างเครือข่ายพี่เลี้ยงครูนักวิจัย สถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายควรดำเนินกิจกรรมการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้มีความรู้ความเข้าใจในการวิจัยเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง ในลักษณะการจัดการฝึกอบรมและมีการกำกับติดตาม หรือนิเทศโดยคณาจารย์ที่มีประสบการณ์ในการทำวิจัยมาอย่างต่อเนื่อง ในลักษณะของวิทยากรพี่เลี้ยงหรือ นักวิจัยพี่เลี้ยง พร้อมทั้งจัดให้มีเวทีเผยแพร่ความรู้และทักษะการวิจัย และสามารถทำการวิจัยและใช้ผลการวิจัยในการยกระดับคุณภาพการศึกษาได้จริง

7. สนับสนุนให้มีเวทีเผยแพร่ผลงานวิจัยของสมาชิกเครือข่ายอย่างต่อเนื่อง สถาบันอุดมศึกษาแม่ข่ายวิจัยการศึกษา โดยความร่วมมือของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรทำหน้าที่ในการจัดเวทีเพื่อให้ครูและบุคลากรของการศึกษามีโอกาสในการนำเสนอผลงานวิจัยเพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ระหว่างครูนักวิจัยและผู้เกี่ยวข้องต่อไป